

KATHOLIKUS NÉPLAP.

25. szám.

Pest, június 22. 1853.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer, Szerdán. Előfizethetni rá Pesten, a jó és olesó könyvkiadó-társulat ügynökénél: czukorutza 6. szám, földszint, a szerkesztőségénél. Vidéken a cs. kir. postahivataloknál.

Előfizetési díj Budapesten kihordással félvre 1 ft. pp. vidékre postán, borítékban félvre 1 ft. 20 kr. pp. A lap szerkesztését illető levelek egyszerűen „a Katholikus Néplap szerkesztőségéhez” czimezendők. (Pesten a központi papnövelében.)

Dicsőség magasságban az Istennek, s a földön békeség a jó akaratú embereknek. Luk. 2, 14.

ELŐFIZETÉSI HIRDETÉS.

A „Katholikus Néplap” az 1853-dik év második felében is a szokott előfizetési feltételek mellett fog megjelenni. Valamint szerkesztése körül, ugy eddigi tartalma-s alakjában sem fog változás történni. Az előfizetési díj Budapesten házbahordással félvre: 1 fr. p.; vidékre postán, boríték alatt: 1 fr. 20 kr. p. Negyedévre előfizetni nem lehet. A hely s az utolsó posta világos kitétele kéretik. Az előfizetési díjak bérmentes levelekben a jó s olesó könyvkiadó társulat ügynöki hivatalába (Pesten, czukorutza, 6. szám) utasítandók.

Gátot a visszaéléseknek!

Az anyaszentegyház hiveinek javára törvényeket alkot, mellyeket azok megtartani kötelesek. Minden katolikus tartozik életét az anyaszentegyház akaratjához szabni, tartozik gondolkodni, mint az Anyaszentegyház érez. Ezt ugy hiszem, nem szükség bizonyítani. Ha nem tartoznánk elfogadni az egyház parancsolatait, ugyan miért hozattak volna? Azért csak nem alkotnak törvényt, hogy azt kiki kénye kedve szerint áthágja, vagy csak akkor teljesítse, ha kényelmesen teheti. A törvény megtartása sokszor áldozatot kíván, s ekkor van igazi érdeme. A ki minden törvényt megtart, s egybe vét, az összes törvények áthágójává leszen. Félre tehát a félszegüséggel, tartsuk meg a törvényeket, de

mind; mert mindnyáját ugyanazon egyház alkotta, mellynek fiai vagyunk, s mint ilyenek engedelmeskedni tartozunk. Mert minő polgár az, ki az ország javait akarja élvezni, de törvényeit nem tiszteli? Minő fia az az egyháznak, ki annak tejjével táplálkozik, tőle várja üdvét, de parancsait megveti?! S még is milly sokan vannak, kik az Anyaszentegyház akaratát megsértik! . . . Mennyire hült meg e parancsolatok iránti tisztelet a családokban s községekben is! . . . És aztán panaszkodtok, hogy olly rideg a családi, a községi élet! Elevenítsétek fel az Anyaszentegyház parancsainak megtartása által a vallási életet, és a hitnek éltető tüze fölmelegíti rideg élteteket!

Félre a visszaélésekkel! s ne csak mi kerüljük, hanem igyekezzünk, hogy mások is kerüljék, mert sok ám a visszaélés nem csak a városiaknál, de még a falu népénél is! Kezdjük az elején, tehát a keresztségénél.

Ezzel csak nem élnek vissza az emberek? — Dehogynem. Nézzük csak, minő készüllettel járulnak hozzá, s a többi közt, hogy szoktak sokan keresztapát, keresztanyát választani:

Valóban anyai szeretet s gondoskodásból rendelte az Anyaszentegyház, hogy a gyermek kereszteltetésénél egy tagja mint keresztapa jelenjen meg, ki a csecsemő helyett a sz. fogadást megtegye, s a szentség kiszolgáltatásánál tanu legyen. Keresztapáknak pedig csak olyanokat akar, kik igazi katolikusok, béráltak, fedhetlen életűek, s olly állapotban legyenek, hogy a gyermek neveltetésében a szülőket segíthessék, vagy ezek hiányában a gyermeket magok felneveljék. Illy bölesen és anyailag gondoskodik az Anyaszentegyház az ujjonszületett csecsemő életéről! Azért nevezi azokat, kik a gyermeket a

kereszttségben tartják, s helyette a fogadást megteszik, kereszt apáknak, atyáknak, s a kereszteltet fiúnak, hogy ezáltal is kijelentsé, miszerint a keresztapa és keresztfiu közt, az atya és fiu közti viszony támad. A keresztapa a szent kereszttségben Isten és az Anyaszentegyház színe előtt fiának fogadja a keresztelendő csecsemőt, felvállalja mindazon kötelességeket, mellyekkel az atya fia irányában tartozik.

Emlékezzenek meg erről a keresztatyák, gondolják meg, mit fogadtak Isten és az Anyaszentegyház színe előtt! Vegyék szívékre ezt a szülek is.

Az anyaszentegyház igen bölcsen és anyailag rendelkezik, de megtartják-e az életben ezen bölcs szabályokat? . . . Korántsem!

A szegény ember gazdag keresztapát keres, ki a többi költségen kívül még jó keresztajándokot is adjon. A tehetősök olyat választanak keresztapának, ki előkelő rangja által a csecsemőt egykor a világban elősegithesse.

De valjon a keresztapa igazi keresztény-e, kinek hite, erkölése s valódi becsülete van, ki bir annyi keresztény lelkelettel, hogy a gyermeknek keresztény neveltetéséről gondoskodjék, — azt a századik sem keresi! S innét van aztán, hogy sok „keresztapa“ már nem is ismeri „keresztfiaiskait“, a keresztapai kötelességekről itt szó se lehet, hisz a keresztajándok által, gondolja, ugyanis megváltotta magát! S hová lett az a keresztajándék? Eleették és elittak ő kegyelmők a szülek, a keresztkomákkal együtt, se hire, se hamva már!

Szegény gyermek, alig kaptad meg keresztajándokodat, mellyen ruhát és élelmet kellett volna szerezniök számodra, már is saját szüleid oroszák el tőled. Alig születik a szegény csecsemő, már is vendégséget csapnak a keresztajándok rovására!

Sokan még tekintetbe sem veszik a kereszt-szülek vallását, s protestansokat is választanak!!!

Ezt az egyház egyenesen tiltja, tiltja a szentség értelme, jelentősége. Kérdem, hogy teljesítheti egy protestans a kath. keresztatya kötelességeit? ügyekezhetik-e következetesen, hogy a keresztfiu a katolikus hitben neveltessék? Gondolják meg az olyanok, mennyire alacsonyítják le a szentséget, és magát a keresztapát, kivált ha buzgó protestans, milly zavarodásba hozhatják. Ő protestans létere kath. pappal a kath. hitvallást imádkozza-e el? Hogy teheti ezt saját hitének nyilvános megtagadása, és a szent cselekvénynek képmutatással alacsonyítása nélkül?! A

keresztapának szent esküt kell esküdni, és a protestans ekkor hamisat esküszik!

Mi legfőbb, az Anyaszentegyház azt kívánja, hogy tagja legyen jelen a szentség kiszolgáltatásánál, már pedig a protestans nem tagja az Anyaszentegyháznak! Protestanst keresztapául választani tiltja az egyház s a szentség értelme. Épen olyan, mintha katolikusnak kellene keresztapának lenni protestansnál.

Hátha aztán a pap az illy hivatlan vendéget elutasítja! Minek mennénk más felekezethez keresztapát kérni, hisz hála legyen az Istennek! van elég becsületes katolikus a föld hátán, hogy nem szorultunk más felekezetre: hol azonban mégis rájok szorulnak, ott már kiki tudhatja, hányat ütött az óra! Kinek mindegy: akár fehér, akár fekete, az közönyös. De menjünk még tovább.

Az anyaszentegyház rendelte, hogy a keresztőségben valamely szentnek nevét vegye fel a keresztelendő, hogy születése percétől fogva példakép legyen, mellyhez életét alkalmazza: e szentet állítja elébe az egyház, hogy ezáltal nem csak serkentse, hanem bátorítsa is az erényes és istenes életre, s mintegy mondja, ha ez és az megtehette, miért ne te is? A szent ez által a keresztelt pártfogójává, Istennél közbenjárójává, s haláltusájában gyámolítójává lesz.

S hánynak jut ez eszébe, midőn keresztnevet választanak, hány szülő fontolja meg ezeket? Szeretném elhithetni magammal, hogy mindnyája, de magok az ellenkezőt bizonyítják, midőn minden józan ember botrányára, még különbséget tesznek az uri és póriás nevek között. Nemcsak a városiak, hanem a falusiak is. Szeretném tudni, valjon a mennyországban vannak-e uri és póriás szentek, hogy itt a földön olly különbséget tesznek neveik közt? Én mindig azt tartottam, hogy nincsenek. Izabella, Irma, Sidonia, Arthur, Jenő sat. uri nevek; mig Jakab, Ferencz, János, Antal stb. köznevek. Azért némelleyek az urias hangzatu s szokatlanabb nevek keresésében gyakran a protestans kalendáriumba tévednek. Hogy a protestansoknak szenteik nincsenek, azt kiki tudja; én legalább sohasem hallottam hírét a luth. mindenszentek létániájának, s tudtommal a luth. egyház alapítója önmagán sem tudta bebizonyítani, hogy tana valakit szentté tehet. Sokszor láttam arczképét, de sehol diessugárt feje körül, minőt a szenteknek festenek. Mit szólnak majd a szülek, ha a felszerűlt gyermek védszentének életrajza felül kérdezősködik?;

Hát még mennyire ferdítik el a becsületes neveket! az ember gyakran alig ismer rá! Nem

elég, hogy a ruhában a francia szabást követik, talán mert a magyar alábbvaló, sokan még neveiket is a francziák izlésére szabják, mit leginkább a városiak szoktak; de tán nem igen tévedek, ha azt mondom, hogy itt ott faluhelyen is találkozunk ilyenek. — A francziáknál ezek rendez nevek, de a mieink gyakran a nevetségig eltorzítják. Így például Jakabból — a francia Jaques módjára — Zsák-ot, Jánosból — Zsán-t, (Jean) csinálnak stb. Mások ismét másképp torzítják el a neveket, s így lesz Jánosból Muki, Andrásból Bandi, Györgyből Gyurka, Erzsébetből Bözse sat. ki tudná elszámolni azt a sok torzított nevet. De ezenfelül nem elég, hogy német atyánkfiai is összevissza torzítják neveiket, s tán még inkább mint mi, azokat a magyar is átveszi, s így hall az ember magyar helyeken: József helyett Szepi-t, Bertalan helyett Póni-t, Anna helyett Náni-t stb. Nem egy nevetségés történet már az illy nevekekkel, többi közt a következő is: Egy ur megparancsolta inasának Zsán, ugymond, eredj nézd meg, mit csinál a Póni (Póni, vagy helyesebben Bertalan, az urnak fia volt). János kimegy, s nem sokára visszajő azon válasszal, hogy „a póni-t épen most abrakolták meg“ (némelly kisértő lovakat pónilovaknak neveznek.)

Nevetségeseeknek látszanak ugyan az efélék, de felszámíthatlan a kár, melly e részről az életre háramlott. A szent legendák, mellyeket őseink olly szívesen s annyi lelki haszonnal olvastak, így veszték ki családi köreinkből, a szentek élet-történetével a jó példa is, mellyel a legendák minden lapja gyémántként ragyogott. A legendákat elvetették, s helyette szivrontó regényeket olvas a család nagyja, apraja. Az elmékedési könyvek helyét az erkölcsiség és vallási élet felmérhetlen kárára a „Csontos Szigfrid“, „Árnyilus király“, „Brunsvick“, „Tündér Ilona“ stb. illy szörű garabonciás történetek foglalták el. Ezeket olvassa a falu népe is, hogy babonáját gyarapítsa, s még tisztá és még romlatlan szívét megmérgezze.

Kövessük az Anyaszentegyház parancsolatit, tartsuk meg rendeleteit, jobb anyánk nincs, bölcsesben senki sem rendelkezik lelkünk üdvére.

Ezt a keresztségről — a többi közt. . .

Most térjünk más tárgyra, t. i. a gyermek-ágyasoknak az ágyban megáldására.

A családi élet legfontosabb perczei a gyermek születése. A család két tagjának, az anyának és a gyermeknek élete forog veszélyben. Milly nagy a szomorúság, ha eljő ezen óra, de milly nagy aztán az öröm, ha a veszély elmúlt, s a boldog anya szívéhez szoritja az ujonszülött

kisdedet. Az asszonynak, midőn már a szüléshez közelit, szomorúsága nagyon, mivel bekövetkezék fájdalmai órája; de miután megszüle a gyermeket, többé már nem emlékezik szorongatásairól azon öröm miatt, hogy ember születék a világra (Ján. 16. 21). És melly anyai szív maradhat ekkor hideg és érzéketlen Isten, az élet Fentartója s a gyermek Teremtője iránt? Mellyik anya az, kinek keblét ilyenkor Isten iránt a legforróbb hála érzélem ne töltene el? E háladatoságtól lelkesítve jöttek egykoron Izrael népének anyái az Ur templomába, hogy gyermekeiket a Mindenhatóknak felajánlják.

Már az Ó-szövetségben igen bölcsen rendelé Mózes törvénye, hogy az anya a fiu gyermek születése után 40, a leány gyermek születése után pedig 80 napig hon tartózkodjék, s saját és gyermekének egészségére ügyeljen, s csak e napok elmúltával jelenhetett meg a templomban. E jámbor szokást, mellyet a boldogságos Szűzanya példája is szentesített, az Anyaszentegyház megtartotta, s Gyertyaszentelő B. A. napján üli szűz Mária tisztulásának s a kisded Jézus bemutatásának emlékét. Az anyaszentegyház, melly a hívők életét szentesíti, e szokást még más szertartásokkal ékesítette. A templomban megjelenő anyát gyermekével együtt a pap az örömszoltár e szavaival fogadja: „Nyiljatok meg örök ajtók, mert a dicsőség királya fog bemenni“ Mintha mondaná az anyaszentegyház: nyiljatok meg a szentélynek ajtai, mert e gyermek, mellyet az Isten maga a keresztség szentségében fiává fogadott, az ártatlanság ruhájával feldiszipott, s malsztjával gazdagított, e gyermek az Örökkévalónak templomába akar vonulni, hogy a Mindenható oltárán a hódolat és hála áldozatát bemutatassa. Az anyához pedig így szól: „Lépj be Isten templomába, s imádd szűz Mária fiát, kinek kegyelméből bírod e gyermeket.“ Azután az anyát gyermekével együtt az oltárhoz vezeti, s elmondja a hálaimeit, mondván: szent örömmel jött ezen anya oltárodhoz, Uram! hogy haláját teneked bemutatassa. Milly szép e szertartás, de melly kevésbé illő a gyermekágyhoz! — A pap elmondja: nyiljatok meg örök ajtók . . . milly ajtók nyiljanak meg? talán a gyermekágy függönyei?! . . . „mert a dicsőség királya megyen be.“ Hogy hogy? hiszen ő az ágyban marad. . . „Lépj be az Ur templomába“ mondja a pap, és kinek be kellene lépnie, ágyban fekszik! . . . „ime oltárodhoz jött uram“, pedig dehogyan jött, hisz gyermekestől a nyoszolyában van! . . .

Ime mennyire illik e szertartás a gyermek-ágyhoz! Pedig más szertartást ezenkívül az anya-

szentegyház nem rendelt. Így veszi el a szertartás minden jelentőségét, minden szépségét, minden becsét! És az illedelem is tiltja, hogy illy állapotban levén az asszony, ágyánál két idegen férfi jelenjen meg, a pap és az egyházi.

Ennyire viszi a visszaélés a legszebb, legszentebb szertartást is, ha meg nem gátoljuk!

De tán azt fogná valaki mondani: Hát az egyházi előjáróság miért nem intézkedik? Az egyház megtette a magáét, megvannak a törvények, még senki sem törölte el; a megyei zsina-tok határozatai, püspöki körlevelek még mindig érvényesek. A törvényt meghozták, csak hogy meg is kell tartani, s ez mindnyájunknak közös kötelessége, s e közös kötelességnek részletesen megfélelünk, ha a keresztségnél a keresztpák és nevek választása s minden idetartozó eljárás az anyaszentegyház szellemében történik. Megfélelünk, ha az anya nem a gyermekágyban, hanem az Isten házában mutatja be gyermekét a Mindenhatóknak. Mi vessünk gátot a visszaéléseknek, kiki önmagán kezdje meg, aztán folytassa házanépén, s úgy ügyekezzen, hogy másoknál is akadályoztassanak az efélék; s így mi magunk leszünk a gát, valamint ellenkező esetben a csatorna is, mellyen a rosz tovább hatol. Félre minden félszegüséggel, a szilárd lelkű keresztényt nem rettentí el kötelessége teljesítésétől az emberi félelem, nem a rágalmozók beszédei, nem a gúnyolók nyelvei, mert tudja, hogy a gonosz embernek szándoka meghiusul, s hogy nem a törvénynek hallgatói üdvözölnek, hanem annak megtartói. És ha azok és mások meg tudták tartani a törvényt, miért nem mi is? És a lelkiismeret is csak akkor fog boldogítani bennünket, ha szavát fogadtuk anyáknak, az egyháznak.

A mester-legények egyletei.

Mindenféle aggodalmas tekintettel találkozunk a jövőre nézve; mindenütt elmélkednek, irnak, tanácskoznak a társadalmi állapot javítása fölött, s mégis olly kevesen jutnak a dolog velejére, s olly kevesen fogják föl, hol, miben feneklik a rosz. A többi közt: új, jobb nemzedék nevelése, melly atyái erényeire, az egyszerűségre és munkásságra, az isteni félelem- és szigorubb erkölösségre térjen vissza, melly sorsával megelégedett legyen, melly állapotát becsületes büszkeségének tartsa, ez tartozik mindenk előtt egy jobb jövő biztosítékai közé. Épen a közép, a

kézműves osztályban tett legnagyobb pusztitást az álszabadelvűség, az egyenlőségi és műveltségi düh szelleme. A testületek, mellyek hajdan egybefűzve s állásuk öntudatos érzetében lelkesülve álltak itt, és a régi erkölcsökben, majd mélyen komoly, majd ismét vidorabb szokásokban mutatták föl a szellemet, melly tagjaikat lelkesíté, részint földulattak, részint legalább az egybe-tartó kapesok tágitattak meg sokszorosan, s régi becsületes állásukról lesodortattak. — Nyomorú nemzedék nőtt föl lassankint e társulatok romjain, nemzedék, minden erkölcsi támasz és ama nemes öntudat nélkül, mi a régi czehek tagjait jellemzé. Gyors kereset-hajhászás, annak még gyorsabb élvezetekbeni elpazarlása, és ez érzéki részegségben az élet terheinek felejtése néhány percze, elégedetlenség állásával, egész az elke-seredésig nőtt irigység a szerencse javaival megáldottak iránt, — hideg, szivtelen önzés a régi együttartás helyett, melly a szegény, embertársai segélyét igénybevevő czehtársak sorsán is könnyite, barátságtalan viszony mester és legény közt — ezek a jelenetek, mellyek olly gyakran előfordulnak a kézművesek osztályában, melly pedig a polgári társaság súlypontját képezi.

S ennél fogva van-e örvendetes vállalat, van-e a társadalmi viszonyok javítására fogantatba vett eszközök közt, melly kedvezőbb következményeket ígérne a jövőre nézve, mint a mesterlegények egyletei, mikint azokat Kolping székesegyházi helyettes ur életbe lépteté, ki evvel olly szolgálatot tett, mellynek ellenében sok lángoló emberbarát törekvései messze háttérbe lépnek. Örömmel tapasztalható, mint terjednek ezen egyletek a Rajna folyótól, mellynek partjai sok üdvös dolog színhelyéül szolgáltak minden időben, az egész kath. Németországra, nevezetesen a délire; mint képeznek már lánczolatot Németalföldtől Bécsig az ős császári városig, hol a kézműnek minden időben arany tere volt, s van ma is, mint tán semmi más német városban nincs.

Milly sokan vannak a vándorló fiatal emberek közt, kik erkölcsük romjainál egyebet nem hoztak vissza vándorlásukból, hazatértek atyafiaik bűnátára, néha egész helységek romlására! Az illy hazatértek sorából keletkeztek a vöröspart toborzói és lázitói, e „vándorlók közül hult el sok a torlaszokon, s „vándorolt“ akarata ellenére a sötét börtönbe. A mester-legények mindenkor keresett tanítványai valának a vörös forradalmi partnak: ezereken meg ezereken bűnhödtek meg keservesen, s átkozzák tán a pillanatot is, mellyben vándorolni mentek. A mester-legények egyletei ellenben a romlatlan fiut romlat-

lanul
lőfold
dája
ismét
rék k
korsz
tával
halad
kerül
ezen
szépp
műve
tetik
tettel
több
hane
level
ból k
verge

Nt. F

utaim
Mult
„Sze
hogy
tavan
zen.
folyó
Chon
tak sz
szívén
nélkü
lettül
tokat
tegh
táres
majd
épen
jég n
nap n
hane
somm
kelle
ráve
hogy
rabig
kérd
sig,

*)

lanul adják vissza az atyának; sőt mi több, a szülőföldnek derék férfit képeznek belőle, ki példája által a kézműves osztály súlyedt tekintélyét ismét visszaállítja. Ezen egyletekből fognak derék kézműves-mesterek, erős, tiszteletreméltó, a korszellem szédelgéseitől ment, de a kor haladással kézmű-ipari tekintetben együtt haladó, s e haladást saját jólétére fölhasználó polgárság előkerülni. A kézműves-czéhek megtágult kötelékei ezen egyesületekben ismét megerősödnek, s a mi széppel és jóval — és ez nem kevés — birt a kézműves osztály multja, mindaz ebben fölelevenítetik, megújítatik. Nem olly gondteljes tekintettel s nem olly szorongó aggodalommal fogja többé nézni az atya gyermekét vándorutra kelni, hanem örömmel fogja iratni számára az ajánlólevelet ezen egyletekhez, mellyeknek mi szívünk-ből kívánjuk, hogy minél nagyobb állandóságra vergődhessenek a polgárosztály s a haza jólétére!

Éjszak-Amerikai missio.

Nt. Fremiot, jézustársasági missionáriusnak szerzetes társaihoz Felső-Canadából írt levele.

Missióállomás: Szeplőtelen fogantatás.

Fort William, máj. 11. 1850.

Igen tisztelt Atyák! Akarják önök, hogy kalandos utaim közül beszéljek el egyet, ime! most itt az alkalom. Mult hó april 24-én három férfi érkezett állomásomra, „Szeplőtelen fogantatásra“ Lachtauben folyó mellékéről, hogy a társaság biztosának, ki az egész telet Original-tavánál töltötte, Fort Williamból élelmi szerezket szerezzen. Egyuttal pedig egy levelet is hoztak a Lachtauben folyó főnökétől, „a kis angoltól“ mellyben ez nagyon kéri Choné atyát, hogy jöjjön el halálra beteg leányát a halottak szentségében részesíteni; s jelenti egyszersmind, hogy szívének nagy fájdalmára már több gyermeke halt el, a nélkül, hogy utósó lehetükkor egy fekete ruhás *) mellettük volt volna. Choné atya épen akkor lelki gyakorlatokat tartott, s azért engem küldött maga helyett a beteghez. De most igen nehéz volt valakit találni, ki az oltáreszközöket vinni segített volna; a benszült vadak majd mind vadászaton voltak, s a tavon való utazás is épen a legveszélyesb és legalkalmatlanabb volt, mert a jég mármár olvadni és töredezni kezdett. — Nyolcz, tíz nap mulva kétségkívül újra beállt volna a hajózás ideje, hanem addig a halál alig várakozott volna a vigasztalásomra váró beteg ágyánál. Mégis a lehetetlenséget is megkelle kísértenem. Elmentem azon egyetlen indiánhoz, kit rávehetőnek hittem; élébe adtam a legsürgetősb okokat, hogy csak rávegyem valahogy ezen utra, s midőn jó darabig várakoztam volna feleletére, újra egész nyugodtan kérdeztem őt, ismét csak hallgatott néhány szempillantásig, végre elhatározta magát és azt mondta, „megyek“

*) Az amerikai indiánok a katólikus papot csak fekete ruhásnak hívják.

Másnap reggel, hajnal hasadtával hozzám jött, föl-szedte az oltáreszközöket s egy kettős takaróba burkolta, melly az éji hideg ellen nekem is takaróm volt. A tóhoz érvén, mindig az olvadó jég fölött kellett tovább haladnunk, mellybe néha föllábnyra is besülyedtünk; ezt még csak most próbáltam először; meg kell vallanom, ez valódi martyromság, s még azt sem tudtam, hogy majd tovább mikép folytassam utamat ezen jeges vizen, ámbár ez elkerülhetlen volt. Egyébiránt ez az egyetlen eset, midőn a téli utazás alatt lábainkra nagyon szenvedünk, s igen sokszor kell néhány pillanatra a parthoz mennünk, hogy talpunkkal a havat tiporván, melegséget gerjesszünk bennök. Dél felé azon helyre érkezünk, hol a három originaltói embernek kellett volna lenni, hogy bennünket tovább vigyenek; azonban még messze voltak ezek; ők ugyanis Fort Williamban töltötték az éjszakát, mi pedig minden várakozás nélkül haladtunk odább. Midőn se esőnakt, sem valami utazót észre nem vettünk, az én társam ekép szólott hozzám: „Az ő esőnaktuk tán az öböl hátulsó részén, a rakodóhely átellenében lesz!“ Ő tehát vizsgálni ment, s én magam maradván a tűznél, időt vettem magamnak a papi órákat elimádkozni. Végre valakit felém jönni láték, az társam volt. „Mit leltél?“ kérdém őt. — „Atyám! a esőnakt nincs az öbölben, hanem még két rakodó hellyel odább.“ Ujra felszedé tehát az oltáreszközöket, én pedig lábkarikáimat vevém föl, hogy a hóba ne süppedjek. Még akkor nem is gyanítam azt, mit később tudtam meg, hogy t. i. az én vad utitársam elmentvén tőlem, erővel „Szeplőtelen fogantatásra“ akart visszafordulni, s el is hagyott volna, ha csak véletlenül a három utazó egyikével nem találkozik, ki is miután sikertelenül igyekezett őt észkokokkal rábírnai, hogy el ne hagyjon engemet, így szólott hozzám: „Jól van, én megfigyetelem, ha azt a fekete ruhást felkeresed és a esőnakhöz kíséred, én indiai rozst adok.“ Ennek már nem allhatott ellen a vad, s újra visszajött hozzám.

Ujra utnak indultam vele — ámbár nagynehezen — s végre felleltük a három utast. Lassan haladtak ezek, nehéz terheik alatt meggörbödve, s minden lépésük nyomát hagyta a jégen. Egyikük a helyett, hogy maga vitte volna, egy deszkán akarta tovább tolni terhet: azonban nem sokára leszakadt alatta a jég, s ő egész övig a vízbe esett, s csak az volt a szerencséje, hogy mellét előre hajtotta; kiterjesztett karjai egy szilárd darab jégbe akadtak, s ekként mentheté meg magát az elbukástól. Nehány pillanat mulva esőnaktunkhoz értünk, de a körülötte levő jég egészen be volt törve, s csak nagy vigyázattal lehetett azt oda huznunk, hol az erősen összetartó jég ollyan gátformát képezett, a mi a beszállásra alkalmas volt. Már csak tíz percznyi távolságra voltunk a Herceg-öböltől; azonban ezen ut, melly két nap előtt még egészen szabad volt a jégtől, most egymásra torlasztott jégtől fődéték, és csak nagy fáradsággal tehetjük meg e különben rövid utat egy óra alatt.

A Herceg-öbölbe érkezvén, újra csalódtunk. Egy embert sem találtunk ott. Az akna gondviselője, kinek vendégszeretetére számítánk, épen azon reggel utazott a Király-szigetbe; mi tehát a hegyi lakók régi házában készítettük s emésztettük el ételünket, s ezután részint magában a házban, részint a tűz mellett alvásra hajtottuk fejünket. Másnap viradóra hasonló fáradsalmak és bajok közt folytattuk hajózásunkat, s csak délutáni négy óra felé szálltunk a szárazra, egy kis rakodóhelyet látván meg, melly Omimicipibe vezetett.

Most nem volt sürgetősb dolgom, mint lábkarikámat venni s a beteg lakát fölkeresni, kinek kedvéért ide küldtettem. Hazához érkeztem; az ajtó zárva volt, az ablakfüggönyök lebecsátva, mindenfelé halálesend uralkodott. Bizonyosan meghalt, gondolám magamban, szülői pedig, a vademberek szokása szerint, kik, mihelyt valaki lakásukon meghal, azonnal máshol keresnek magoknak lakhelyet, valószínűleg más helyet választottak. Hogy azonban mégis bizonyosabb legyek, elmentem a temetőbe, azonban itt is hasztalanul kerestem; mert sehol sem találtam újonnan felhánt földet, mindenütt meg volt már az keményedve, és így minden további rá gondolás nélkül a kápolnába mentem, s a halottas „De profundis-t” imádkoztam el az elhunytak gondolt betegért. Egy lelket sem találtam Omimicipiben, máshol kellett tehát keresnem éji tanyát, s azért újra utnak indultam. Utamban vezetőim egyikével találkoztam, a ki az oltáreszközöket vitte, s ennek eszébe jutott most, hogy azon asszonynek férje, kit én kerestem, a nagy rakodóhelyhez kényszerült családjával menni, mert Lachtauben folyónál nem volt elegendő élelme. „De jó barátom! mért nem mondtad meg ezt Szeplőtelen fogantatáson? A beteg, ki még szánkázni s hajókázni bír, bizonyosan nincs olly közel a halálhoz. De hagyjuk el a haszontalan panaszkodást, menjünk a nagy rakodóhelyhez.” Oda érkezvén, újra megkezdettük vizsgálódásinkat; hangosan kiáltottunk az éji esendben, de csak a viszhang felelt hívásunkra. Most jutott embereim egyikének eszébe, (fájdalom! a jó gondolatok mindig késő jöttek fejükbe) hogy a beteg családja tán más uton ment a tóhoz, s hogy tán a rakodóhely legszélső végén lesz, melyet mi előbb eltejtettünk megtekinteni. Mi tevők legyünk most? Visszafordulni már késő volt, utitársaim is alig bírtak volna már odajutni; azt mégis megfogadták, hogy az éjszaka velem maradnak s reggel tovább kísérnek.

Mínthogy a föld, a hova letelepedtünk, azelőtt szántva és művelve volt, fát nem találtunk rajta. Embereim azonban megelégedtek néhány régi deszkadarabbal, mit a vidéken találtak, s alighogy elköltötték vacsorájukat, a tűz körül kinyújtózva, elaludtak. A tűz azonban egyre kialvással fenyegetett, és fám nem volt rátenni. Csak nagy nehezen aludtam el, s a hideg többször felrázott álmomból. Hogy megboszuljam magam, már korán reggel felkeltettem társaimat s tovább utazásra unszoltam őket; főztünk, reggeliztünk s utnak indultunk. Társaim egyike angolegyházi protestans volt, ez előlment nehéz terhével, s mínthogy a föld, mellyen tovább haladtunk, elég szilárdnak látszott, levetette lábkarikáját, azonban minden lépésnél térdig hullott a hóba. Épen vasárnap volt s mosolyognom kellett azon gondolatra, hogy ez itt az erdők között több térdhajtást csinál egy óra alatt, mint talán egész életében tett a templomban. Dél tájban a Lachtauben folyó melléki gyarmatok elsejével találkoztunk, s noha nem vártak, mégis igen örvendtek, midőn láttak. Most egy nádmézzel tölt nyírfakosarat hoztak előnkbe, s ez volt az egész, mit nekünk adhattak. Ebből, vizet öntvén rá, levest csináltam, s ezen ebéddelel kellett estig megelégednem, akkor pedig azon egyetlen egy nyulnak felét küldötték nekem, melyet e nap szerencsésen fogtak.

Kísérőim azonban folytatták utjokat, én meg addig ezen és még egy közellévő gyarmatban tanítást adtam és gyóntattam őket. Másnap reggel egy fiatal vadember még egy órányira tovább vezetett, oda, hol a fort-williami biztosnak családja lakott. Két napig maradtam itt, hogy

megyóntassam őket, s ekkor jött hozzám a „kis angol”, s tudtomra adta, hogy beteg leánya nem messze a tó partjánál van. Oda mentem tehát s kunyhójában találtam őt, épen midőn egy két éves gyermeket étetett; de senki sem gondolta volna, hogy ez azon halálos beteg, kiért én ennyire fáradtam. Ő két napig csakugyan nagy kínokat állott ki, és épen ez volt az, mi olly nagy aggodást okozott az ő atyjának. Most ezt és még egy közellakó családot gyóntattam meg, következő nap pedig szent misét tartottam s egyuttal a beteget is megáldoztattam.

Miután az oltáreszközöket újra szorgalmasan öszszeraktam, reggeliztem, és a hajóra szálltam azon két ember kíséretében, kiket a „kis angol” mellém rendelt, s visszafordultam Szeplőtelen fogantatásra. Az éji hideg valami egy vonalnyi jeget képezett a tavon s az evezővel először ezt kellett áttörni, hogy tovább mehessen csónakunk, s egész estig fáradtunk, míg a Hecceg-öblöt elértük. Még egy napi utunk volt hátra hazánkig. Ezen ut se biztos, sem kellemes nem volt. A legközelebbi reggel már indulóban talált minket, mert használni akartuk a szelelendet, s jól is tettünk; mert még a jégem sem voltunk, s már is nagy ellenszél kerekedett. Mielőtt újra felkötöttük volna lábkarikáinkat, falatoztunk egyet, hogy annál erősebbek legyünk. Nagy Isten! milly utunk volt most nekünk! A jég hajlongott s majd betört lábaink alatt; köröskörül hasadékok támadtak, mellyeken keresztül jól láttuk a feneketlen mélységet, melly fölött elhaladtunk. Távolabb gyönyörű és szilárdnak látszó jeget láttunk magunk előtt; de jaj! annak, ki e csalóka fénynek hitelt ad. Az ugyanis olly vékony volt, hogy lábaink alatt hajlongni kezdett, s utitársaim egyike végre elkialtotta magát: „Hamar, meneküljünk, veszve vagyunk!” S igaz volt. Mi igen messzire távoztunk a parttól, s ilylenkor, különösen ha nagy szél fú, igen veszélyes az ut; mert ha a jég a parttól elszakad, azt a hullám tovább ragadja s végre elsüllyeszti.

A pogyász nagyobb részét szánkóra rakták társaim, azután kötelet kötöttek rá, s az egyik elől húzta, a másik pedig egy hosszú karóval tőltá hátulról s a többi pogyászt vitte. Láttunk ugyan előttünk egy öblöt, de nem volt hozzá reményünk, hogy erős jeget találjunk rajta. Fölösztötték tehát társaim a pogyászt egymás között, a szánkót és bográcsot pedig egy fához kötötték; felkötötték lábkarikáinkat s így nyomultunk a sűrű tölgyerdőbe. És akarva, nem akarva, a tó esavarádásai szerint kellett tovább haladnunk, hogy el ne tévedjünk.

A nap lenyugtával végre szeretett lakásomra elértem. Nyolez egész napig voltam én távol, s ezalatt csak egyszer szolgálhattam szent misét; azonban többeket egyesítettem az Istennel, s ez gazdagon visszapótolta mindazon fáradoimat és veszélyes kalandokat, miket kiállottam.

Míg Frankhonban Saint-Acheulben kispap voltam a növeldeben, soha sem volt alkalmam így záródokolni; de az, ki előtt a mult és jövő egy örökkévaló jelenbe foly össze, az Isten megengedte, hogy mit az ó-világ szép utjain s népe vidékein föl nem leheték, az új-világ tengerein leljem föl. Ő drága atyák, szeretett testvérek! mikor, mikor jönnek önök ide, hogy velünk együtt daczoljanak a tenger zivataraival, erdőink szunyogaival s a mi telünk hidegével? Ő mi szerencsésnek tartanám magamat, ha önök harezainak és diadalainak lehetnék tanuja, haohgy én haszon nélküli harezos, legalább mint tolmács szolgálhatnék önöknek e vad néptörzsek között! Ha e sok lélekre gondolok, kik daczára azon csekély oktatás-

nak és
óta élni
tisztas
gambó
föld, h
tetnék
önökre
radok

S
ki ad
részt
hálás
buzgó
folyó é
minde
megak
adásai
növeke

buzgal
szersm
közgy
pontos
fizetés
tartja
kivánt
teni —
gokna
szives

liteni
tartha
nyek k
elkése
kiállit
julius
tal a
dette
igazg
melly
még
dig a
szinte
26 iv
t o r t
van.
10 iv
mult
zekh
képe
és fé
imak
társu
tosk

töni
pedi
nak

nak és teljes elhagyatottságnak, melyben keresztiségük óta élnek, és mégis gyermekded együgyűségükkel anyagi tisztaságot képesnek egybe, azon kérdést intézém magamhoz: a malaszt milly gyümöleseit hozhatná e szűz föld, ha az szorgalommal és folytonos buzgósággal műveltetnék?! Jöjenek ide — itt dicső diadal s édes öröm vár önökre. Jézus szentséges szívében ölelve önöket, maradjatok szerető testvérek

Fre miot N. jézustársasági pap.

Társulati ügy.

Szíves felszólítás a jó és olesó könyvkiadó társulat t. ez. bizományosaihoz. és részvényes tagjaihoz! A társulat igazgatósága hálás örömmel ismeri el a t. ez. bizományos uraknak abeli buzgó működését és gondoskodását, miszerint a mult s folyó év folytán általuk beküldött pénzek a kiadásokat mindeddig kelleően fedezték, s a fizetések teljesítésében megakadás nem vala tapasztalható, ámbár a társulat kiadásai vállalkozásaival aránylagosan évről évre ezerekkel növekednek.

A t. ez. bizományosok és tagok eddig tanusított buzgalmára támaszkodva továbbá is az igazgatóság, egyszerűs mind hogy a f. é. augusztus havában megtartandó közgyűlésig teendőit teljesíthesse, s mennyire lehetséges, fizetési hátramaradásainak eleget tehesen, szükségesnek tartja az igazgatóság a társulat ügyeinek állapotát a megkivántató költségvetés kíséretében, nagyjából előterjeszteni — tájékoztul a bizományos uraknak, hogy a dolgoknak rendes menetét közremunkálásukkal elősegíteni sziveskedjenek.

Mindenek előtt jónak látja az igazgatóság megemlíteni, miképen elégitettek ki eddigelő a tagok s mire tarthatnak számot a jövő közgyűlésig. A tavali részvények fejében számítandó Goffine II. kötetének kiadása elkészt ugyan: de annál nagyobb lelkiismeretességgel kiállított hibátlan munkát fognak abban nyerni a tagok, julius közepéig Isten segítségével szétküldendőt. Ez által a mult évre 90 ivet jóval meghaladó iverket nyerendettek a tagok. A Goffine készítése nem akadályozá az igazgatóságot az idej 1853-ik évi munkák kiállításában, mellyek közül „Segur rövid feleletei“ 8 és fél iv még január hóban megjelentek; — most legujabban pedig a „Keresztes hadak“ első kötete, a második szinte nem sokára kikerülend sajtó alól, teend összesen 26 ivet; — Mützlnék „A föld és emberi nem östörténete“ című 22 ives munkája szinte sajtó alatt van, s a jövő hónapban elkészültét reméljük a körülbelül 10 ivre terjedő „Névkönyv“-vel együtt, mellyhez a multévi közgyűlés jegyzőkönyve lesz csatolva. Mindezekhez járul a „Naptár“ rendes 4 ivnyi alakjában. E képen tehát a közgyűlésig az idej részvényt munkákból 70 és fél iv a tagok kezei közt leend. Ezek mellett iskolai és imakönyveket, és képeket ez idén is folyvást nyomtatott a társulat, ugy hogy egyszerre két három sajtót is foglalatoskodtatott.

Mindezen nyomtatványok ára habár részben is rögtön ki fizetést igényel a nyomdászok részére. Fizetendő pedig még ezután Goffine II. kötete nyomtatási árának egy része; Pázmán imakönyve, mellyet a társulat

5000 példányban nyomtatott; a „Keresztes hadak“; a „föld östörténete“; a „Névkönyv“ egy része; a Naptárak, és a könyvnyomtatásban készült sz. képek ára, a körülbelül hatodfél ezer pp. forintra megy; továbbá a naptárak bélyegzésére okvetlen megkivántatik 2000 pfrt. Ide járulnak még a kötés költségei s a társulat egyéb fizetési. A jövő közgyűlésig tehát a társulatnak, hogy hátralék ne legyen, legkevesebb 8000 pfr. fizetni valója volna, s jelenleg a pénztárban csak néhány száz forint találatik.

Az igazgatóság mindent elkövet, hogy a kiadásokat rendesen fedezhesse tőkénének megcsontítása nélkül, de hogy ezélt érhesen, a bizományos s nagyrészben a részvényes tag urak buzgalmától függend. Van t. i. a társulatnak a még meg nem rendelt, vagy el nem küldött könyvkészleten kívül, eladott, vagy legalább kelendő könyvek áraban a bizományosok s más könyvtárosok kezei között kinlevő közel 10,000 pfrtja, ezenkívül a tavali csekélyszámu hátramaradt s az ezen évre még be nem küldött 18 pfrtos alapítványi és részvénytől még mintegy 5000 pfrnyi összeg. Ezennel tehát tiszteletteljesen felszólítatnak a társulat t. ez. részvényes tagjai, és bizományosai, hogy illető dijjukat, mellyek az ügyek rendes folyama mellett különben is előre lennének fizetendők, mielőbb beküldeni, ugyszinte az eladott könyvek, főleg naptárak árát, miután a 2000 pfrt. bélyeg előlegezés a társulatnak nem csekély hátramaradást okoz, a mennyire lehet, öszveszedni sziveskedjenek. A nem kelendő könyveknek mielőbbi visszaküldése pedig azon oknál fogva sürgöltetik, hogy a közgyűlésre elkészítendő s ez alkalommal a Névkönyvtől különválva nyomtatandó részletes vagyonállapot kimutatásban a kész könyvek valóságos mennyisége- és árak felszámításával fölvétethessék.

Kelt Pesten, jun. 18-án 1853.

Az igazgatóság rendeletére

Gyurits Antal,
titoknok.

Különfélek.

Imint jelent meg a következő könyv: „Munkálatok a pesti növendék papság magyar egyházirodalmi iskolájától.“ Tizenhetedik évfolyam. Mint tudva van, a pbsi központi papnövelde reményteljes ifju tagjai minden évben nyujtanak a magyar olvasó közönségnek egy koszorut, magán szorgalmuk vírágaiból fonottat. Ilyen a jelen könyv is, melly érdekes s változatos tartalommal ajánlja magát az olvasónak. A lelkes előszavat követi: „A spanyol inquisitio, és Llorente csekély hitele.“ — „A szent gyónás és oltári szentség.“ — „Sz. Cyprian értekezése az Ur imájáról.“ — „Az egyház és állam.“ — „Versezetek.“ — „A teremtés hat korszaka.“ — „Jézus társasága különös tekintettel honunkra.“ — „Kluch József néhai nyitrai püspök rövid életrajza“ melly utóbbi három eredeti dolgozat s nagy szorgalomra a kidolgozásban mutat. A 21 ivre terjedő s díszesen kiállított munka nm. és főtisztelendő Kunszt József urnak, kalocsai érseknek s az egyházi irodalom nagylelkű pártfogójának vagyon fíni kegyelettel ajánlva. Ugyanezen munka utolsó lapján előfizetési felhívást olvassunk Jarisch Jeromos „Populäre polemik“

she Dogmatik“ című elhiresedett munkájának magyar fordítására, mely a fönntemlített magyar egyházirodalmi iskolánál készülöben van, s a munka kiállítására szükséges előfizetések bejövése után kiadandó. E munka a rom. kath. egyház tanitmányát tisztán velösen, a lehető legvilágosabban adja elő, s mind magán használatra, mind mások tanítására igen alkalmas; melyre tehát mindenkit már azért is figyelmeztetünk, mert e fordítás esinos kiállítására mellett, az eredetinek több mint felénél olcsóbb, vagyis csupán 1 fr. p. leend. — Szinte azon egyházirodalmi iskolánál (Pesten, papnövelde) kaphatók e következő munkák: „Tavaszi virány“ című imakönyv. Ára 20 pkr. A „Munkálató“ 15-ik évfolyama 20 p. krron. Hirschler katekismusának 2-ik kötete 12 pkron.

Tudósítás. A jó és olcsó könyvkiadó társulat kiadó hivatalában megjelent: „A kereszties hadak története.“ Michand és több más hiteles írók után készített német kivonatból magyarázta Gyurits Antal. Kiadja a jó és olcsó könyvkiadó társulat. I. kötet. VIII. és 299 l., szines borítékban; ára 30 kr. pp. 12-ed rétbén számítva 13 iv. — A társulat tagjainak 1853-ik évi részvények fejében adatik.

Ugy szinte megjelent Pázmán Péter imádásos könyve. Kiadta javitva és egy toldalekkel bővíve Fogarassy Mihály. Nagy 12-ed rétb. 626 lap, három aczelmetszetű képpel; 2-ik kiadás; ára 48 kr. borbé kötve 1 fr.; velinen, aranyos szegélylyel, tokban 1 fr. 50 kr. pp.

Hasonlóképp megjelentek a „Piros tojások“ 2-dik kiadásban. Ára füzve 6 kr.; kemény táblába kötve 10 kr. A ki 75 példányt rendel meg egyszerre, egy példányt füzve 3 kr. kötve pedig 6 krajczáron kap. Minthogy így a társulat a kiállítás áron alól adja e könyvet, minden félreértés elkerülése tekintetéből kijelentetik, hogy az illy megrendelések alkalmával kész pénz küldendő minden levonás nélkül, különben az eredeti ár számítatik a szokott százalékkal.

A legujabban levelek érkeztek nt. Knoblecher provicarius urtól, márt. 3-ról, Gondokoroból s Koziancies prokurátor urtól Chartumból, f. évi april 18-káról. Ez utóbbi levelét imigy zárja be: „Erösítse meg a Mindenható szándokukban azokat, kik az apostoli munkáságra Afrika szivében magukat hivatva érzik. Nagy, fölötte nagy az aratás, de igen kevés még eddig a munkás. Azon öröm, mellyel a Nil partján lakó szerecsen népek térítö társainkat mindenütt fogadták, érthető hívó szözata az Urnak a munkásokhoz. Az alap le van téve. Kedves katolikus testvérek! imádkozzatok a Mindenhatóhoz, hogy áldja meg az áldozatkész hithirnökök iparkodásait.“ Knoblecher ur pedig írja, hogy a Bary négek közé érvén, Gondokoro falunál, a fehér folyam partjain nagy földterületet vett meg. Pál fordulása ünnepén tette le ünnepélyes szertartással az első templom alapkövét. A templom neve: Sancta Maria ad flumen album. (Sz. Mária a fehér folyamnál.) Mártius 3-án már az alapépités a föld színéig ért, s a falak is gyorsan fognak felemelkedni, minthogy az építési anyag igen közel található. Laibachban már 3 kis harang rendeltetett meg az új templom számára, melly mellett iskola is fog épülni. A baryk

apraja, nagyja felette örvend az épülő templom- és iskolának. — Koziancies ur leveléből azt az örvendetes tudósítást is meritjük, hogy Chartumban is, a missiókápólnában ünnepélyes Te-Deum tartatott Ocs. királyi Apostoli Felsege csodaszerű megmenekülése miatt az orgyilkos kezeiből.

Csöd tanítói állomásra. A pécsi püspöki megyében, Somogy megyei Dráva-Sz.-Mártonyi helységben az éneklös tanítói állomás, mellynek évi jövedelme a szabad lakon s kisebb házi kerten kívül ¼ telek föld, 38 pfrt, 15 öl tűzifa, 217 házas pár után (párjától 3 kr. s egy nyolczadát számítva) részint buza, részint kukoricza, ezenkül a szervezett ugynevezett stola, megürülvén, annak betöltésére f. é. július 5-re csöd hirdetik. Terheli azonban ezen állomást azon kötelem: hogy az évi jövedelemből a nyugalmazott tanítónak élte fogytaig évenként 9 pozsonyi mérö gabonát, 1 öl tűzifát, és 6 pfrtokat ki kell szolgáltatnia. Sajnosan kell még azt is megemlíteni: hogy ezen tanítói állomást a hozzá kapcsolt jegyzői hivatal is még mindig sulyosítja. A pályázni kívánkozók, a slavoniai nyelvet tudva, szokás s törvény-szabta okmányokkal ellatva, a hely szinén kötelesek megjelenni. Kelt Dráva-Sz.-Mártonyban, jun. 5. 1853.

Tompos Farkas,
pleb. s egyh. ker. jegyzö.

Csöd. Veszprémi püspökségben, Somogy megyében, Sz. Balási plebániához tartozó Kapos-Kereszturi helységben a kántor-tanítói állomás megürült; a csöd f. é. augusztus 30-ra rendeltetik. A folyamodók tanítói képzettségüket, egyházi szertartásokban jártasságukat, erkölcsi s politikai viseletöket illetö bizonyítványokkal ellatva, a hátárnapon az illetö igazgatö plebánoshoz forduljanak; a magyar nyelvtudományban tökéletesek, a németben pedig közepszerűek legyenek. Az állomás évi jövedelme: alkalmas lakhely, udvar és házikerttel, 46 p. mérö kétszeres, 6 akó bor, 94 szekér tűzifa; párbér, kántor- és stolapénz évenként összesen körülbelül 52 fr. p. ¼ hold szántóföld, ezt és a határban vállalandót a nép munkálja. Ezenkül a jegyzői évi illetöség, mit a csöd alkalmával megtudhatni.

Kelt Szilban, május 25-én 1953.

Csutor János,
alesperes.

Kegyess adományok. A szent gyermekesség társulatának: A nagy-sikarlói g. k. lelkész 2 frt. 33 kr. pp. Egy valaki 3 kr. p. Beeskei hívek 1 fr. 12 kr. Veszegyházi hívek s a társulati tagok 6 fr. 11 kr. pengö. A czeglédi hívek 5 frt. Banó Imre plebános helyettes 1 frt. Nt. Balás János lelkész ur Várad-Olasziból 22 fr. 16 kr. Az alsó-némedi hívek 12 frt. 58 kr. Az ócsai hívek 6 frt. Kun-Sz.-Miklósi gyermekek 1 fr. 12 kr. Seta Anna 1 frt. Keeskemétröl: egy nő 2 fr. p. Több gyermekek 30 kr. p. Apari s hanti iskolás gyermekek részéről 4 fr. 9 kr. p.

Kiadja „a jó és olcsó könyvkiadó társulat,“ szerkesztö BLÜMELHUBER FERENCZ.

Pesten 1853. Nyomtatja LUKÁCS LÁSZLÓ, országot 6. sz.